

Kwartaalrapportage Sociaal Domein Q4 2021

De rapportage die voor u ligt is een verkorte rapportage in de aanloop naar de jaarrekening over 2021. Voor onze jaarafsluiting hebben we meerdere afhankelijkheden. Op dit moment geven we geen nieuwe prognose af over het jaar 2021. De reden hiervoor is dat er momenteel nog te veel afhankelijkheden zijn.

- Zo weten we uit ervaring dat afrekeningen van zorgaanbieders (Wmo en jeugd) kunnen afwijken van de prognose systematiek die we in de regio hebben afgesproken. Zorgaanbieders dienen uiterlijk hun productverantwoording 1 april bij ons in te dienen.
- Verder wachten we nog op de jaarafrekening van WerkSaam.

Deze 2 zaken omvatten een groot financieel deel van het sociaal domein.

Wat voorafging

In de rapportage tot en met Q3 rapporteerden we een verwacht tekort van € 4.340.000. Dit tekort is gerapporteerd in de Herfstnota.

Dit tekort wordt in 2021 incidenteel gedekt door ontvangen MO&BW (maatschappelijke opvang en beschermd wonen) middelen. Dit gaat om een bedrag van € 1.460.000. Dit is ook in de Herfstnota gerapporteerd. Daarnaast ontvingen we van het rijk in de algemene uitkering extra middelen voor tekorten jeugd. Dit gaat om een bedrag van € 1.085.000.

De budgetten zijn hierop aangepast.

De grootste tekorten zagen we bij de zorgkosten voor Jeugd (€ -/- 2.812.000) en Wmo (€ -/- 2.249.000). Deze tekorten werden gecompenseerd door een te verwachten overschot op de Bijzondere Bijstand (€ 302.000) en de Participatie (€ 501.000).

Stand van zaken Sociaal Domein t/m Q4 2021

Jeugd

We constateren richting het einde van het jaar nog steeds een groei in het aantal cliënten en de kosten per cliënt. Dit werkt door in de totale kosten jeugd, waarbij we ook te maken hebben met achterstanden bij de Toegang en met onzekerheden omtrent de afrekening van zorgaanbieders (zie bijlage).

Met de invoering van resultaat gericht werken wordt voor de jeugd bij ongeveer 80% van de beschikkingen een herstelarrangement afgegeven. De einddatum van deze zorginzet is onbekend. Prognosticeren doen wij bij deze herstelarrangementen op basis van regionaal afgestemde rekenregels. Deze zijn gebaseerd op vergelijkbare zorg uit de periode voorafgaand aan het RGW. De verwachte duur van een arrangement is bepalend voor de toekenning aan een boekjaar. We constateren, ook in regionaal verband, dat rekenregels ingehaald worden door de realiteit: zorginzet stopt eerder dan berekend of uit de productieverantwoording blijkt dat het merendeel van de zorg aan het huidige boekjaar wordt toegekend.

Wmo

Bij de Wmo constateren we dat de kosten per cliënt richting het einde van het jaar nagenoeg gelijk blijven ten opzichte van de eerdere rapportage. We zien echter nog steeds een flinke stijging in de cliëntaantallen, die hoger is dan waar we tot nu toe rekening mee hielden. Deze stijging werkt door in de totale kosten Wmo.

Overige categorieën

Op alle andere categorieën zijn geen grote wijzigingen ten opzichte van de eerder afgegeven prognose in Q3.

Ten slotte

De definitieve afrekening van het sociaal domein over 2021 vindt conform de gebruikelijke P&C-procedure voor het Sociaal Domein in de loop van Q2 2022 plaats. Voor de zorgkosten Jeugd en Wmo doen wij dit op basis van de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders. Deze moeten de zorgaanbieders voor 1 april van dit jaar opleveren.

Bijlage: afhankelijkheden richting jaarrekening Sociaal Domein

Achterstanden in de administratieve verwerking

In onze werkwijze is pas zicht op de kosten als de beschikking administratief verwerkt is.

Achterstand in de verwerking betekent een onstabiele basis voor een prognose van de zorgkosten Jeugd en Wmo. Momenteel hebben wij voor de Jeugd administratief ruim 100 zaken nog niet verwerkt. Een deel hiervan heeft nog betrekking op 2021. Met de invoering van regiesysteem Mens Centraal verwachten we meer inzicht in de wachtlijst en het onderhanden werk.

Productieverantwoordingen Zorgaanbieders

De definitieve afrekening van het sociaal domein over 2021 vindt conform de gebruikelijke P&C-procedure voor het Sociaal Domein in de loop van Q2 2022 plaats. Voor de zorgkosten Jeugd en Wmo doen wij dit op basis van de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders. Deze moeten de zorgaanbieders voor 1 april 2022 ingeleverd hebben.

De zorgaanbieder bepaalt welk deel van de zorg op welk jaar drukt. Achterstanden in de administratie zorgen voor onzekerheden in het prognose model. In Medemblik, maar ook in regionaal verband werken we aan een model waarbij bestaande én toekomstige beschikkingen (wachtlijsten, onderhanden werk) een getrouw beeld vormen voor het lopende jaar. Tevens verwachten wij met de komst van (een eerste aanzet van) het regionale dashboard stappen te kunnen zetten in het contractmanagement.

Contractmanagement

In de nieuwe systematiek (RGW) bepalen aanbieders in de jeugd de intensiteit van de ingezette zorg. We zien in regio's die ons zijn voorgegaan dat dit een kosten opdrijvend effect kan hebben. Het noodzakelijke stevige (regionale) contractmanagement en de benodigde cijfermatige ondersteuning hierin wordt momenteel ingericht door de netwerkorganisatie (regionaal inkoopteam).

Externe verwijzingen

De gemeente betaalt de rekening van de zorg die door derden wordt geïndiceerd. De gemeente heeft geen invloed op de inhoud van deze hulpvraag. Dit geldt met name voor de Jeugdzorg waar 50% van de cliënten verwezen wordt door externe verwijzers, zoals bijvoorbeeld de huisarts.

Abonnementstarief

De invoering van het abonnementstarief voor de Wmo leidt tot een doorlopende stijging in het aantal Wmo-aanvragen.

Tariefaanpassing met terugwerkende kracht

(Verplichte) tariefaanpassingen met terugwerkende kracht bemoeilijken het geven van een juiste prognose.

Vooruitblik woonplaatsbeginsel (boekjaar 2022)

De invoering van het woonplaatsbeginsel legt een zware druk op de capaciteit van de Toegang en de administratie. Er is sprake van achterstand in de verwerking. Hierin is Medemblik niet uniek, landelijk zien we hetzelfde beeld. We spreken over Medemblik als latende gemeente als een inwoner ons administratief verlaat. We weten op hoofdlijnen welke cliënten en welke kosten naar een andere gemeente gaan. We spreken van Medemblik als ontvangende gemeente als een inwoner administratief bij ons komt. Hier hebben we nog geen zicht op. Dit volgt in Q2 van 2022. Tot die tijd kunnen we hier dus niet cijfermatig op ingaan.